

подальшої процедури, включаючи процедуру вибору процедури аналізу для перевірки роботи, виконаної на основі процедури аналізу. Аудитори повинні враховувати інформацію про виробничий потенціал компанії та рівень його використання, щоб сформувавши думку про об'єктивний інвестиційний попит та інші джерела залучень.[2]

Деякі частини аудиту можна перевірити лише за допомогою аналітичного процесу, до прикладу для визначення оцінки безперервності підприємства. У такому випадку аудиторю потрібно не тільки зробити висновки щодо достовірності фінансової звітності, але також повинен врахувати, чи здатна компанія погасити борг та провести аудит - Впровадження процесу аналізу в систему управління якістю інспекційної служби. – Впровадження аналітичної процедури як метод управління якістю аудиторської компанії. Аудиторам слід переглянути інформацію про продуктивність підприємства та використовувати її для оцінки інвестиційних потреб на основі цілей та інших джерел зобов'язань, тому доцільно класифікувати процес аналізу за складністю.

Список використаних джерел

1. Кулик А.В. Теорія економічного аналізу: навчальний посібник. Київ: ДП «Видавництво дім «Персонал», 2018. 452 с.
2. Лучко М. Р. Аналіз в аудиті: окремі питання застосування. Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: О. В. Ярошук (голов. ред.) та ін. - Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2017. - Том 27. - № 4. - С. 11-19. - ISSN 1993-0259

ПАНАСЮК В.М.

доктор економічних наук, професор

КУШНІР І.Б.

здобувач другого (магістерського) рівня

Західноукраїнський національний університет

м. Тернопіль, Україна

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ПІДПРИЄМСТВА

Середовище контролю включає ставлення, обізнаність та дії керівництва суб'єкта господарювання та осіб, відповідальних за управління, щодо внутрішнього контролю та його значення для суб'єкта господарювання. Аналіз усіх елементів системи прийняття та реалізації управлінських рішень показує, що контрольне середовище суб'єкта господарювання, з точки зору забезпечення рівня ризику припинення діяльності на прийнятному рівні, може включати ряд елементів. А саме:

1) Комплекс заходів, вжитих адміністративним персоналом суб'єкта господарювання для стимулювання дотримання трудової дисципліни, чесності працівників та посадових осіб, безпосередньо пов'язаних з формуванням та відображенням в бухгалтерському обліку інформації про фінансові результати, а саме:

2) Наявність чітко регламентованого короткого опису процедур, інструкцій, положень про підрозділи та посадових інструкцій, в яких найбільш повно описуються всі основні елементи бізнес-процесів, в яких формується, збирається, накопичується та систематизується інформація про рух грошових коштів від операційної діяльності, ключові фінансові коефіцієнти, операційні збитки або зменшення вартості активів, що використовуються для формування грошових потоків.

3) Організаційна структура повинна забезпечувати горизонтальні взаємозв'язки між підрозділами та керівництвом щодо своєчасної передачі інформації про відсутність фінансування, закінчення терміну позики, неможливість рефінансування, перевищення зобов'язань над активами або перевищення поточних зобов'язань над оборотними активами, втрату основного ринку, ключового замовника (клієнти), франшизи, ліцензії або основний постачальник (постачальники), відсутність важливих ресурсів тощо.

4) Делегування повноважень працівникам щодо визначення, коригування та контролю меж фінансових та операційних показників, які можуть вказувати на ризик припинення діяльності суб'єкта господарювання, а саме: встановлені значення ключових фінансових коефіцієнтів, розрахунок показників рентабельності, критичні значення товарно-матеріальні запаси для виробництва, дати контролю за розрахунками за позиками, дотримання ліцензійних умов, операційні збитки тощо.

5) Кадрова політика, яка визначає правила відбору на посади, пов'язані з формуванням фінансової інформації, контролем за розрахунками з постачальниками та підрядниками, судовими або регуляторними провадженнями щодо суб'єкта господарювання, що у разі задоволення може призвести до претензій, які суб'єкт господарювання буде швидше за все не зможе задовольнити; зміни в законах чи нормативних актах чи державній політиці, які, як очікується, негативно вплинуть на суб'єкт господарювання.

Відомо, що контрольні дії є політикою та процедурами, які допомагають забезпечити відповідність директивам управління суб'єктом господарювання, наприклад, що вжито необхідних заходів щодо ризиків, які можуть перешкодити суб'єкту господарювання досягти своїх цілей. Дослідження практики управління показали, що дії з контролю за виконанням фінансової та операційної діяльності, критичні зміни в яких можуть значно збільшити ризик припинення діяльності суб'єкта господарювання необхідно систематично контролювати. Серед основних заходів доцільно виокремити такі, як на рис. 1.

Результати проведених досліджень свідчать, що масштаб використання та ефективність застосування внутрішнього контролю залежать від ступеня його узгодження між функціональними підрозділами, керівництвом і власниками підприємства.

Вивчення роботи системи внутрішнього контролю вказує на необхідність вдосконалення на досліджуваному підприємстві та розширенні застосування засобів контролю.

Формування посадових інструкцій, розпоряджень та наказів є обов'язковим етапом організації обліку на підприємстві. Проте відображення цієї інформації не завжди знаходить точну копію у спеціальному програмному забезпеченні. Тому сучасні аудиторі проводять перевірку систему обліку також у спеціальній облікових програмах.

Параметри ведення обліку, визначені для підприємства відображаються у меню «Головне» – «Налаштування» – «Параметри обліку». У першій вкладці «Банк і каса» міститься інформація про банківські та касові операції, наявність розрахунків у валюті, спосіб визначення курсів валют, довідник валют. Також у цій вкладці міститься інформація про відокремлені підрозділи які ведуть окремі касові книги або самостійно виписують податкові накладні.

У вкладці «Розрахунки» визначається ознака деталізації розрахунків з контрагентами, визначені терміни оплати покупців і постачальників. Для кожного постачальника чи покупця у «Довіднику контрагентів» можна встановити індивідуальний терміни.

У вкладці «Запаси» визначені налаштування ведення обліку за партіями та складського обліку. Для підприємств які здійснюють реалізацію товарно-матеріальних цінностей до їх фактичного оприбуткування на балансі може бути обрано «Списання запасів при відсутності за даними обліку». Якщо на підприємстві ведеться облік бланків суворої звітності, то є позначка прапорця

ЗАХОДИ КОНТРОЛЮ	спостереження за критичними розмірами зобов'язань та активів
	проведення періодичних перевірок строків погашення кредитів, відсутності використання короткострокових позик для фінансування довгострокових активів
	ідентифікація від'ємних грошових потоків від операційної діяльності
	перевірка правильності розрахунку ключових фінансових коефіцієнтів
	зіставлення змін у законах чи нормативних актах або урядовій політиці, що, за очікуванням, негативно вплинуть на суб'єкт господарювання, з від'ємними грошовими потоками від операційної діяльності
	перевірка причин і доцільності переходу від системи оплати в кредит за поставлений товар, отриману послугу до системи оплати в момент доставки товару, отримання послуги
	проведення перевірок взаєморозрахунків з кредиторами
	перерахунок даних, на базі яких розраховуються ключові фінансові коефіцієнти
	тестування застосовуваного у формуванні та обробці фінансових показників програмного забезпечення
	зіставлення фактів втрати ключового управлінського персоналу із закриттям напрямів господарської діяльності та негативними фінансовими показниками
	моніторинг ринку для визначення ймовірності появи успішних конкурентів
	спостереження за кадровою політикою суб'єкта господарювання, своєчасністю ідентифікації труднощів з робочою силою

Рис. 1. Заходи контролю з метою попередження припинення безперервності діяльності

Наявність реалізації продукції кінцевим споживачам відображається у вкладці «Торгівля». Тут міститься інформація про особливості торгівельної діяльності: знижки; торгівля комісійними товарами та ін.

У вкладці «Виробництво» підприємства які здійснюють виробничу діяльність відмічений відповідний прапорець та заповнюється тип планови цін. У вкладці «Співробітники і зарплата» встановлені параметри кадрового обліку і особливості розрахунку заробітної плати.

Таким чином для проведення перевірки необхідні достовірні та своєчасні інформаційні ресурси про систему обліку. Сучасна практика ведення обліку характеризується використанням спеціального програмного забезпечення. Тому виникає необхідність перевірки системи ведення обліку та складеної облікової політики саме у спеціальному програмному забезпеченні, яке використовує підприємство. Необхідність перевірки налаштування спеціального програмного забезпечення зумовлено тим, що доволі часто розпорядження та накази про ведення обліку сформовані правильно, проте не відображені їх особливості в налаштуваннях програми.

Список використаних джерел

1. Жиглей І.В. Звітність з питань сталого розвитку та її оцінка. Бухгалтерський облік, контроль і аналіз у сучасній економічній науці. Київ : КНЕУ, 2014. С. 55–57
2. Колос І.В., Родіонова Н. Й. Внутрішній аудит як інструмент підвищення ефективності діяльності підприємства. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку,

- контролю і аналізу, 2013. Вип. 1(25). С.126-140
3. Панасюк В. М. Інформатизація та цифровізація: Тенденції та напрями розвитку в Україні. Науковий журнал «Інтелект ХХІ», 2020. Випуск. 1. С. 110-126
 4. Погорелов Ю.С., Миронова Ю.Ю., Мазурьонюк В.В. Організація внутрішньогосподарського контролю на промислових підприємствах. Економіка і регіон. Науковий вісник. 2015. № 4. С. 135–139

ПАНАСЮК В.М.

доктор економічних наук, професор

КОРИЛЬЧУК Б.Т.

здобувач другого (магістерського) рівня

Західноукраїнський національний університет

м. Тернопіль, Україна

КОНЦЕПЦІЯ АУДИТУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Сучасний стан основних засобів характеризується їх значним зменшенням, внаслідок старіння матеріально-технічної бази та складного економічного становища вітчизняних підприємств. Динаміка наявних основних засобів та ступінь їх зносу на основі даних Державної служби статистики України за останні п'ять років представлена на рис. 1.

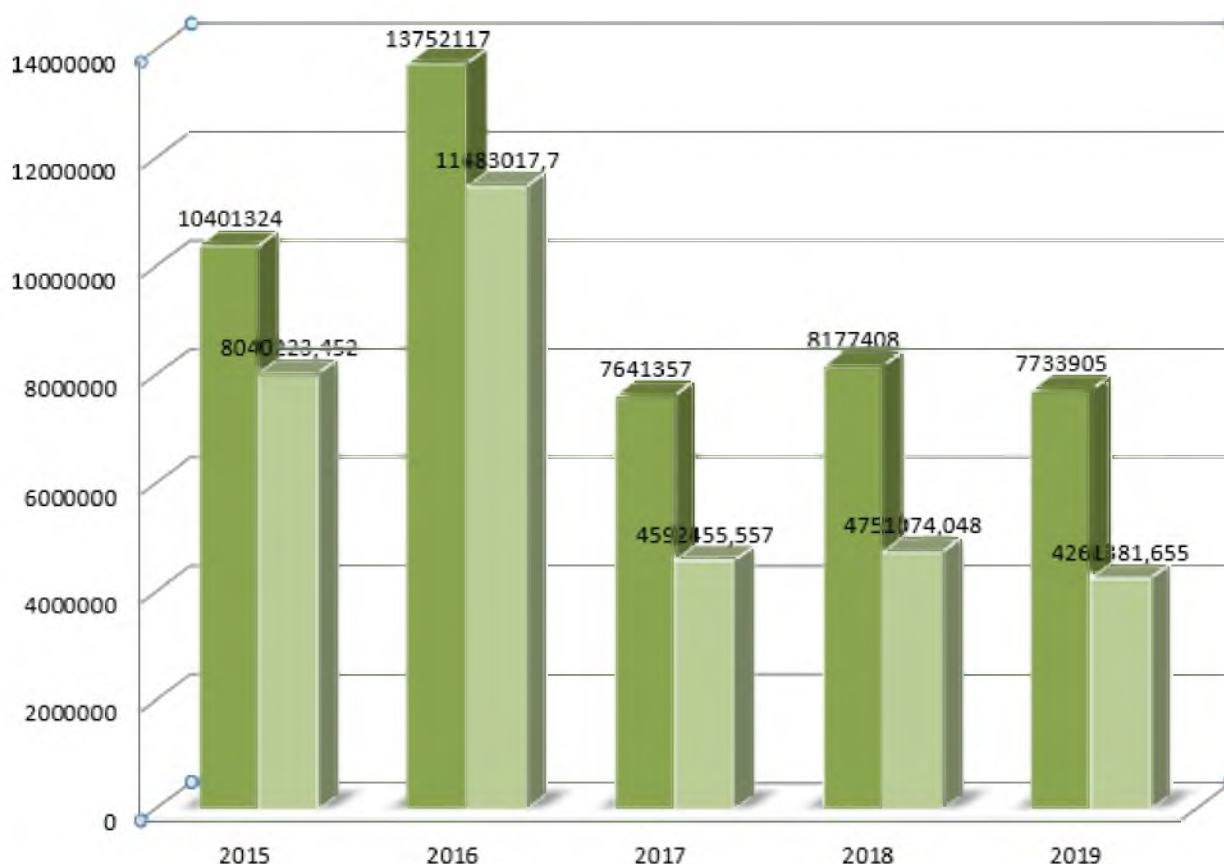

Рис. 1. Динаміка наявності основних засобів в Україні протягом 2015-2019 рр.